

B Gunnar Andersson

Socialnämnden 2009-12-09

Överenskommelse om mottagande av asylsökande barn utan legal vårdnadshavare i Sverige, s.k. ensamkommande barn

Bakgrund

Från den 1 juli 2006 gäller lagändringar om mottagande av asylsökande barn utan legal vårdnadshavare i Sverige, s.k. ensamkommande barn, i syfte att förbättra mottagandet. I korthet innebär ändringarna att boendet för ensamkommande barn ska tillhandahållas av kommuner. Motiven till detta är att den kompetens, erfarenhet och det stöd som krävs för att möta barn i utsatta situationer finns inom kommunernas socialtjänst. Beredskapen och kompetensen att ta emot dessa barn kan därigenom koncentreras till de kommuner som träffar överenskommelse med Migrationsverket om mottagande.

Årligen kommer ett stort antal barn och ungdomar utan medföljande förälder eller annan legal vårdnadshavare till Sverige för att söka asyl, så kallade ensamkommande barn. Ungefär 500 barn väntar i dag i någon av landets fyra ankomstkommuner, Malmö, Mölndal, Solna eller Sigtuna, på att få ett mottagande i en annan kommun. Det handlar om en grupp som är särskilt utsatt och i särskilt behov av ett bra och tryggt mottagande medan de väntar på besked på sin asylansökan.

När ett barn kommit till Sverige ansvarar Migrationsverket för att barnet så snart som möjligt anvisas till en kommun, huvudsakligen en kommun med vilket verket har tecknat en överenskommelse om mottagande av ensamkommande barn. När Migrationsverket har anvisat en kommun för barnet anses barnet vistas i den kommunen. Den anvisade kommunen ansvarar för att barnet får det stöd och den hjälp som föreskrivs i socialtjänstlagen.

Kommunen ska till exempel

- Utse en god man
- Utredda barnets behov och i samråd med god man fatta beslut om insatser och placering i lämpligt boende
- Se till att barnet får tillgång till skolundervisning

Efter att Migrationsverket beviljat ett asylsökande ensamkommande barn uppehållstillstånd ansvarar vistelsekommunen för fortsatta insatser under barnets uppväxt samt för barnets integration.

Under tiden ett ensamkommande barn är asylsökande har Migrationsverket en skyldighet att så snart som möjligt försöka hitta familjemedlemmar till barnet. Om barnet beviljas uppehållstillstånd anses socialnämnden – efter att uppehållstillstånd beviljats – ha en skyldighet att efterforska var barnets familjemedlemmar finns.

Kommuner får statlig ersättning för mottagande av ensamkommande barn såväl under tiden de är asylsökande som tiden efteråt för dem som beviljats uppehållstillstånd.

De kommuner som tecknar överenskommelse med Migrationsverket får en årlig ersättning på 500 000 kronor. Denna ersättnings ska underlätta och öka kvaliteten på mottagandet. Vidare får kommunen ersättning för skolgång, boende och omvårdnad, ersättning för utredning för placering och för god man. Kommunen kan också ansöka om ersättning för betydande extraordina- nära kostnader som kommunen haft.

Uppdrag från socialnämnden

I det nuvarande systemet för ensamkommande barn har kommunernas ansvar för boende och omvårdnad funnits sedan 1 juli 2006. Täby kommun har sedan detta datum haft ett muntligt avtal med Migrationsverket om att ta emot två barn per år.

Då behovet av mottagande av ensamkommande barn är stort har Migra- tionsverket i skrivelse 2009-07-07 riktat sig till kommuner som inte har skriftligt avtal med fråga om det finns möjlighet att bidra ytterligare i mot- tagandet.

Socialnämnden har vid sammanträde 2009-11-04 beslutat att ge socialche- fen i uppdrag att utreda möjligheten att ingå ett skriftligt avtal med Migra- tionsverket om att Täby ska ta emot fem ensamkommande barn per år.

Övervägande

Social omsorg har några års erfarenhet av arbetet med att motta ensam- kommande barn vilka placerats i familjehem. Det är en tidskrävande och emellanåt komplicerad uppgift och ställer även stora krav på familje- hemmen. Erfarenheten hittills är att social omsorgs organisation och arbets- sätt på ett gott sätt möter barnens behov avseende boende och omvårdnad.

Då behovet av platser för ensamkommande barn är stort anser social omsorg att kommunen bör kunna ta ett större ansvar för mottagande och därför teckna en överenskommelse med Migrationsverket om att motta fem barn. En överenskommelse innebär också att kommunen får den fasta ersättningen på 500 000 kronor vilket kan bidra till att erbjuda ett kvalitativt bra mottagande. Då det kan finnas svårigheter att rekrytera familjehem på sikt bör denna överenskommelse tecknas på ett år.

En överenskommelse om att mottaga ensamkommande flyktingbarn kräver internt i kommunen en samverkan mellan olika verksamheter, särskilt viktigt är att detta sker med överförmyndaren. Samråd har skett med överförmyndaren i beredningen av detta ärende.

Förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att teckna överenskommelse med Migrationsverket om mottagande av fem asylsökande barn utan legal vårdnadshavare i Sverige, s.k. ensamkommande barn. Överenskommelsen gäller ett år från den dag den undertecknats.
2. Socialnämnden uppdrar till socialchefen att teckna överenskommelsen.

Lisbeth Sämå
Socialchef

KotteWennberg
Enhetschef